

stuk **1085** (2010-2011) – Nr. 6
ingediend op 6 juni 2011 (2010-2011)

Ontwerp van bijzonder decreet

tot aanvulling van het decreet
houdende de organisatie
van de lokale en provinciale verkiezingen
en houdende wijziging van
het Gemeentedecreet van 15 juli 2005,
het Provinciedecreet van 9 december 2005
en het decreet van 19 december 2008
betreffende de organisatie van
de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heer Jan Durnez

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
de heer Peter Reekmans;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Marleen Vanderpoorten;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Fatma Pehlivan;
de heer Bart De Wever, mevrouw Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

Stukken in het dossier:

- 1085** (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van bijzonder decreet
– Nr. 2 t.e.m. 4: Amendementen
– Nr. 5: Advies van de Raad van State

INHOUD

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand	4
2. Algemene bespreking	4
3. Artikelsgewijze bespreking	4
4. Stemverklaring	6
5. Eindstemming	6
Tekst aangenomen door de commissie	7

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 3, 10 en 24 mei 2011 het ontwerp van bijzonder decreet tot aanvulling van het decreet houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Gelet op artikel 26, 2, van het Reglement van het Vlaams Parlement wordt dit ontwerp van bijzonder decreet samen behandeld met het ontwerp van decreet houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1084/1*).

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting bij het ontwerp van decreet houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1084/8*).

2. Algemene bespreking

Hiervoor wordt verwezen naar de algemene bespreking bij het ontwerp van decreet houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-2011, nr. 1084/8*).

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 2

Een amendement voorgesteld door de heer Bart Caron strekt ertoe dit artikel te schrappen (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1085/2, amendement nr. 1*).

De heer *Bart Caron* vindt een bijkomende kiesdrempel niet wenselijk. Bovendien is er al een quorumvereiste.

Een amendement voorgesteld door de heer Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers en de heer Stefaan Sintobin strekt ertoe dit artikel te schrappen (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1085/3, amendement nr. 3*).

De heer *Joris Van Hauthem* vindt het invoeren van een kiesdrempel van 5 percent ondemocratisch. De term ‘kiesdrempel’ houdt op zich al iets negatiefs in. Het geeft de indruk dat men het een aantal partijen zo moeilijk mogelijk wil maken om zetels te halen. De minister heeft gesteld dat slechts in twee districten, Antwerpen en Halle, de uitslag anders zou zijn dan zonder kiesdrempel. Overal elders in Vlaanderen zou er geen effect zijn. Waarom wordt die kiesdrempel dan ingevoerd?

Minister *Geert Bourgeois* stelt dat dit ontwerp van bijzonder decreet een afzwakking inhoudt ten opzichte van de afspraken in het regeerakkoord. Het regeerakkoord eiste namelijk dat men vijf percent haalde in de hele provincie om in een district een zetel te kunnen halen. Nu wordt dat per district geregeld. Er zijn nog twee kiesdistricten, namelijk Antwerpen en Halle, waar de kiesdrempel een effect heeft op het behalen van een rechtstreekse zetel.

De heer *Bart Caron* meent dat de minister daarmee zelf zegt dat deze bepaling overbodig is. Het is een symboolvoorstel dat geen enkel effect heeft. Deze twee kiesdistricten zijn relatief verstedelijkte gebieden waar deze bepaling (voor zijn partij) bijna geen rol speelt.

De heer *Jan Durnez* preciseert dat de vijfpercentregel ertoe leidt dat een subregionale lijst of een stadslijst in de grote regio's vijf percent moet halen over de hele provincie om tot de apparentering te worden toegelaten. Zo bestrijdt men de versplintering en levert men een kleine bijdrage tot de bestuurbaarheid van een dergelijk groot geheel.

Amendementen nrs. 1 en 3 worden verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 3

Een amendement voorgesteld door de heer *Bart Caron* strekt ertoe dit artikel te schrappen (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1085/2, amendement nr. 2*).

De heer *Bart Caron* vindt een bijkomende kiesdrempel niet wenselijk, zeker niet als men ook nog eens de zware quorumvereiste behoudt. Zo moeten lijsten om voor de apparentering in aanmerking te komen aan een dubbele kiesdrempel beantwoorden: één op districtniveau (quorum) en één op provinciaal niveau. Dat is een bijkomende discriminatie ten opzichte van kleine districten. Het gaat ook om een overbodige regel op provinciaal niveau, zeker wanneer er slechts in twee kiesdistricten een effect zou zijn.

Een amendement voorgesteld door de heer *Joris Van Hauthem*, mevrouw *Linda Vissers* en de heer *Stefaan Sintobin* strekt ertoe dit artikel te schrappen (*Parl. St. Vl. Parl. 2010-11, nr. 1085/3, amendement nr. 4*).

De heer *Joris Van Hauthem* vindt het invoeren van een kiesdrempel van 5 percent voor de apparentering ondemocratisch. Ook de logica ervan is niet geheel duidelijk. Nu moet men in heel de provincie vijf percent halen om toegelaten te worden tot de apparentering, maar die apparentering voltrekt zich niet op het provinciaal niveau. Als men dan toch een kiesdrempel invoert, doet men dat best tot op het niveau waarop men apparenteert.

Er is hoe dan ook een quorum van 66 percent. Vandaar stelt zich de vraag of die kiesdrempel van vijf percent eigenlijk wel een rol speelt. Het is mogelijk dat een partij over de hele provincie geen vijf percent haalt, maar in een bepaald kiesarrondissement wel 66 percent van de kiesdeler.

Amendementen nr. 2 en 4 worden verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 4

Artikel 4 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Artikel 5

Een amendement voorgesteld door de heren Lieven Dehandschutter, Jan Durnez, Kurt De Loor en Willy Segers, de dames Karin Brouwers en Els Robeyns en de heer Ward Kennes strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt:

“Art. 5. Dit bijzonder decreet treedt in werking op de tiende dag na de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van de bepaling, vermeld in het tweede lid.

Artikel 4 treedt in werking bij de eerstvolgende algehele vernieuwing van de provincieraaden op 3 december 2012.” (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1085/4, amendement nr. 5).

De heer *Lieven Dehandschutter* verklaart dat artikel 4 met betrekking tot de vermindering van het aantal provincieraadsleden, in werking moet treden bij de eerstvolgende algehele vernieuwing van de provincieraaden. Overeenkomstig artikel 7, §1, tweede en derde lid, van het Provinciedecreet vindt de installatievergadering van de provincieraad plaats op 3 december 2012. Op die manier zal vermeden worden dat er misverstanden ontstaan. Het is immers de bedoeling dat het aantal provincieraadsleden pas vanaf de volgende legislatuur van de provincieraaden, dus na de provincieraadsverkiezingen in oktober 2012, aangepast wordt (en dus niet de tiende dag na publicatie in het Belgisch Staatsblad).

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

4. Stemverklaring

De heer *Sas van Rouveroy* verklaart tegen dit ontwerp van bijzonder decreet te zullen stemmen. Dit is het gevolg van het feit dat de meerderheid geen enkele van de drie belangrijke amendementen van Open Vld op het gewone decreet heeft willen aanvaarden. Het gaat met name om de afschaffing van de opkomstplicht, de rechtstreekse burgemeestersverkiezing en de neutralisering van de impact van de lijststem. Bovendien wil men niet medeplichtig zijn aan de uitvoering van een bepaald onderdeel van het witboek Interne Staatshervorming.

5. Eindstemming

Het ontwerp van bijzonder decreet tot aanvulling van het decreet houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Jan DURNEZ,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van [...] houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt in deel 3, titel 5, hoofdstuk 3, afdeling 1, een artikel 178/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 178/1. De lijsten die minstens 5 percent van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen hebben behaald in het provinciedistrict, komen in aanmerking voor de rechtstreekse zetelverdeling, bedoeld in artikel 179, 180 en 181, §1.”.

Art. 3. In hetzelfde decreet wordt aan artikel 181, §2, derde lid, het volgende toegevoegd:

“– minstens 5 percent van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen in de provincie hebben behaald. Om dit vast te stellen telt het provinciaal hoofdbureau het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen van alle provinciedistricten samen, alsook het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen op de lijsten die zich hebben verbonden.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet wordt een artikel 269/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In artikel 5 van het Provinciedecreet, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De Provincieraad vertegenwoordigt de hele bevolking van de provincie. Hij bestaat, met inbegrip van de leden van de deputatie van de provincieraad die als provincieraadslid werden verkozen, uit:

1° 63 leden in provincies met minder dan 1.000.000 inwoners;

2° 72 leden in provincies met 1.000.000 of meer inwoners.”.

Art. 5. Dit bijzonder decreet treedt in werking op de tiende dag na de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van de bepaling, vermeld in het tweede lid.

Artikel 4 treedt in werking bij de eerstvolgende algehele vernieuwing van de provincieraden op 3 december 2012.